

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 38, 2016

Nummer 38, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2529](#) 08-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2523](#) 08-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2536](#) 08-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2459](#) 01-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2490](#) 01-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2460](#) 01-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2461](#) 01-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2491](#) 01-11-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2453](#) 28-10-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2412](#) 25-10-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2416](#) 25-10-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2418](#) 25-10-2016

RECHTSPRAAK

De strafoplegging is, ook voor zover betreffende de oplegging van de voorwaardelijke ISD-maatregel, toereikend gemotiveerd en voorts niet onbegrijpelijk.

Advocaat-generaal D.J.C. Aben heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, teneinde in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt dat het hof ‘niet op begrijpelijke wijze de redenen heeft opgegeven die de straf hebben bepaald, alsmede onvoldoende de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt van de verdediging inhoudende dat een voorwaardelijke ISD-maatregel moet worden opgelegd’.

Uit de in 2.2.2 en 2.2.3 weergegeven overwegingen kan worden afgeleid dat het hof evenals de rechtbank van oordeel is dat ‘het opleggen van enig verplicht kader tot behandeling van verdachte (...) gedoemd [is] om te mislukken’. Mede in het licht van het verhandelde ter terechtzitting, waaronder begrepen hetgeen door de raadvrouw van de verdachte en de advocaat-generaal bij het hof over en weer naar voren is gebracht, is dat oordeel ook zonder nadere motivering niet onbegrijpelijk. De strafoplegging is voorts ook met het oog op artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2536

Zaaknummer: 15/04652

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en V. van den Brink

Advocaten: C.H.W. Janssen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

De onrechtmatige aanhouding is geen vormverzuim in de zin van artikel 359a lid 1 Sv nu deze niet heeft plaatsgevonden in het kader van het voorbereidend onderzoek van het in deze zaak ten laste gelegde.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de onrechtmatige aanhouding en het daaropvolgende onrechtmatige onderzoek in de auto en de onrechtmatige fouillering van de verdachte een vormverzuim opleveren in de zin van artikel 359a Sv.

In cassatie moet blijkens de overwegingen van het hof worden uitgegaan van het volgende:

- (i) Op 22 mei 2010 hebben de verdachte en de medeverdachte, die samen in een witte Combo reden, op vordering van opsporingsambtenaren de auto tot stilstand gebracht.
- (ii) Daarop zijn zij aangehouden, hetgeen geschiedde op grond van verdenking van diefstal met geweld.
- (iii) In de auto heeft een onderzoek plaatsgevonden waarbij hennep is aangetroffen.
- (iv) De verdachte is gefouilleerd en bij hem is MDMA aangetroffen.

Uit hetgeen het hof omtrent de aanhouding van de verdachte, het onderzoek in de auto en de fouillering van de verdachte heeft vastgesteld kan bezwaarlijk anders volgen dan dat de naar het oordeel van het hof onrechtmatige aanhouding niet heeft plaatsgevonden in het kader van het voorbereidend onderzoek van het in deze zaak ten laste gelegde opzettelijk handelen in strijd met het in artikel 3 onder C Opiumwet en het in artikel 2 onder C Opiumwet gegeven verbod. Het oordeel van het hof dat een en ander een vormverzuim als bedoeld in artikel 359a Sv vormt, is dus onjuist.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2529

Zaaknummer: 15/04611

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

De afwijzing van het verzoek tot het horen van een getuige is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt over de afwijzing van het hof van de verzoeken tot het (alsnog) horen van [getuige] als getuige.

Het hof heeft het ter terechtzitting in hoger beroep gedane verzoek om [getuige], de vader van de verdachte, als getuige te horen afgewezen op de gronden zoals onder 2.2.3 weergegeven. Mede in aanmerking genomen dat door de raadsman van de verdachte ter terechtzitting niet meer is aangevoerd dan dat 'hij van verdachte heeft gehoord dat de getuige bereid is om vragen te beantwoorden' is het oordeel van het hof niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Het hof heeft voorts het, na deze afwijzende beslissing, ter terechtzitting in hoger beroep herhaalde verzoek om [getuige] als getuige te horen, in zijn eindarrest afgewezen en daarbij onder meer betrokken dat door de raadsman van de verdachte aan dit herhaalde verzoek geen nieuwe feiten en omstandigheden ten grondslag zijn gelegd en die evenmin zijn gebleken, een en ander zoals onder 2.2.4 weergegeven. Ook dit oordeel van het hof is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd.

Het hof heeft, met de afwijzing van de verzoeken om [getuige] als getuige te horen, artikel 6 lid 3 onder d EVRM niet miskend, nu deze verdragsbepaling zich niet ertegen verzet dat bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de onderbouwing van verzoeken tot het horen van getuigen.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2523

Zaaknummer: 15/03706

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

Wetsartikelen: 263 Sv

RECHTSPRAAK

De kennelijke opvatting van het hof dat aan een verzoek tot het horen van een getuige geen voorwaarden kunnen worden verbonden, is onjuist.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op een ter terechtzitting in hoger beroep door de verdediging gedaan voorwaardelijk verzoek tot het horen van een getuige.

Het hof is kennelijk uitgegaan van de vooronderstelling dat aan een verzoek tot het horen van een getuige geen voorwaarden kunnen worden verbonden. Deze opvatting is onjuist. Een verzuim op een zodanig verzoek te beslissen heeft ingevolge artikel 330 Sv in verbinding met artikel 415 Sv nietigheid tot gevolg (vgl. HR 14 juni 2016, ECLI:NL:HR:2016:1177).

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2491

Zaaknummer: 15/04108

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 330 Sv en 415 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht ten aanzien van woninginbraak.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Uit de weergegeven bewijsvoering kan niet volgen dat het de verdachte is geweest die de onder 1, 2 en 5 bewezenverklaarde gedragingen heeft verricht, nu het hof te dien aanzien niet meer heeft vastgesteld dan dat de verdachte, met anderen, verbleef in het pand waar een aantal van de gestolen voorwerpen is aangetroffen en waar een bahco is aangetroffen die de werktuigsporen in de in de bewezenverklaring genoemde woningen heeft veroorzaakt. Het hof heeft de bewezenverklaring in dat opzicht derhalve onvoldoende gemotiveerd, zodat het middel doel treft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2490

Zaaknummer: 15/00954

Rechters: W.A.M. van Schendel, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: J.J.J. van Rijsbergen

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

De belanghebbende is in strijd met artikel 23 Sv niet opgeroepen voor de raadkamerbehandeling, zodat het onderzoek nietig wordt verklaard.

Het middel klaagt dat de belanghebbende in strijd met artikel 23 Sv niet is opgeroepen voor de behandeling van de vordering van de officier van justitie tot onttrekking aan het verkeer in raadkamer op 16 april 2015.

Blijkens de bestreden beschikking is het goed waarop de in het middel bedoelde vordering van de officier van justitie betrekking heeft – en waarvan de rechtbank de onttrekking aan het verkeer heeft gelast – onder de belanghebbende in beslag genomen. De belanghebbende is blijkens het daarvan opgemaakte proces-verbaal niet bij het onderzoek in raadkamer verschenen.

Artikel 23 lid 2 Sv brengt mee, voor zover hier van belang, dat de belanghebbende voor de raadkamerbehandeling had moeten worden opgeroepen. Uit de aan de Hoge Raad op de voet van artikel 447 lid 2 Sv toegezonden stukken kan niet van zo een oproeping blijken, zodat ervan moet worden uitgegaan dat dit niet is geschied. Dit verzuim heeft betrekking op een wezenlijke grondslag van de raadkamerprocedure, zodat het nietigheid van het onderzoek meebrengt, ook al is deze niet met zoveel woorden in de wet bedreigd.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Gelderland, zittingsplaats Zutphen, opdat de zaak op de bestaande vordering opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2461

Zaaknummer: 15/04243

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en E.F. Faase

Advocaten: C.M.H. van Vliet

Wetsartikelen: 23 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht ten aanzien van woninginbraak.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Uit de weergegeven bewijsvoering kan niet volgen dat het de verdachte is geweest die de onder 1, 2 en 5 bewezenverklarde gedragingen heeft verricht, nu het hof te dien aanzien niet meer heeft vastgesteld dan dat de verdachte, met anderen, verbleef in het pand waar een aantal van de gestolen voorwerpen is aangetroffen en waar een bahco is aangetroffen die de werktuigsporen in de in de bewezenverklaring genoemde woningen heeft veroorzaakt. Het hof heeft de bewezenverklaring in dat opzicht derhalve onvoldoende gemotiveerd, zodat het middel doel treft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak – voor zover aan zijn oordeel onderworpen – en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2460

Zaaknummer: 15/00945

Rechters: W.A.M. van Schendel, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.L.J. van Strien

Advocaten: G.W.L.A.M. Koppen

Wetsartikelen: 311 Sr

RECHTSPRAAK

De strafoplegging is ondeugdelijk, aangezien de wet niet voorziet in de mogelijkheid om ter zake van van één strafbaar feit meer dan één gevangenisstraf op te leggen.

Het middel klaagt over de strafoplegging en de motivering daarvan.

In aanmerking genomen dat de wet niet voorziet in de mogelijkheid om ter zake van één strafbaar feit meer dan één gevangenisstraf op te leggen, is de hiervoor weergegeven strafoplegging ondeugdelijk. Nu de aan de beslissing gegeven motivering ook geen uitsluitel geeft omtrent de door het hof beoogde duur van die straf en het voorwaardelijke deel daarvan, kan de bestreden uitspraak wat betreft de strafoplegging niet in stand blijven. Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 01-11-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2459

Zaaknummer: 15/02350

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.F. Faase

Advocaten: Th.J. Kelder

RECHTSPRAAK

Het hof heeft de teruggave van een gedeelte van het in beslag genomen geldbedrag gelast, maar heeft in die last het concrete geldbedrag dat terug zou moeten worden gegeven, niet vermeld.

Het middel klaagt over de door het hof gegeven last tot teruggave aan de verdachte van een in beslag genomen en nog niet teruggegeven geldbedrag.

Ingevolge artikel 397 lid 1 Wetboek van Strafvordering van Sint Maarten gelast het hof in het geval van oplegging van straf, tenzij het verklaart tot het geven van zodanige last niet in staat te zijn, dat in beslag genomen, nog niet teruggegeven voorwerpen zullen worden teruggegeven aan een met name genoemde persoon, voor zover zij niet worden verbeurdverklaard of onttrokken aan het verkeer. Ingevolge artikel 145 lid 1 Wetboek van Strafvordering van Sint Maarten is zo een last tot teruggave gericht tot de bewaarder. Indien, zoals in het onderhavige geval, de rechter de teruggave van een gedeelte van in beslag genomen geldbedragen gelast op de grond dat dit gedeelte aan de verdachte toebehoort, kan die teruggave derhalve uitsluitend worden bereikt indien het concreet terug te geven geldbedrag in die last is vermeld. De bestreden uitspraak houdt evenwel niets in met betrekking tot de hoogte van het aan de verdachte terug te geven geldbedrag, terwijl dit bedrag ook niet ondubbelzinnig kan worden afgeleid uit de stukken. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover het hof heeft verzuimd de hoogte te bepalen van het aan de verdachte terug te geven geldbedrag, wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-10-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2453

Zaaknummer: 15/03553

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.F. Faase en M.J. Borgers

Advocaten: B.P. de Boer

Wetsartikelen: 397 SvSM en 145 SvSM

RECHTSPRAAK

Het oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift in afwachting van de beschikking van de rechter-commissaris ongegrond moet worden verklaard, is onjuist.

Het middel klaagt dat de rechtbank het klaagschrift van de klager ten onrechte ongegrond heeft verklaard voor zover dit strekt tot opheffing van het beslag op de bestanden die op het adres [a-straat 1] te [plaats] onder de klager in beslag zijn genomen.

In de beschikking van de rechtbank ligt als haar – juiste – oordeel besloten dat het op grond van artikel 98 lid 1 Sv eerst aan de rechter-commissaris is om te beslissen over het beroep op het verschoningsrecht ten aanzien van de op het adres [a-straat 1] te [plaats] in beslag genomen bestanden. Ingevolge artikel 98 lid 4 Sv kan de verschoningsgerechtigde tegen de beschikking van de rechter-commissaris op de voet van artikel 552a Sv een klaagschrift indienen bij de rechtbank. Nu de rechtbank heeft vastgesteld dat de klager met betrekking tot de bedoelde bestanden zich op zijn verschoningsrecht heeft beroepen en de rechter-commissaris daaromtrent (nog) niet heeft beslist, had de rechtbank de behandeling van het klaagschrift dienen aan te houden en de stukken in handen van de rechter-commissaris moeten stellen teneinde een beschikking te geven als in artikel 98 lid 1 Sv bedoeld. Het oordeel van de rechtbank dat het klaagschrift in afwachting van de beschikking van de rechter-commissaris ongegrond moet worden verklaard, is onjuist. Het middel klaagt daarover terecht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking maar uitsluitend wat betreft de beslissing van de rechtbank ten aanzien van de bestanden die op het adres [a-straat 1] te [plaats] onder de klager in beslag zijn genomen, wijst de zaak terug naar de Rechtbank Noord-Holland, zittingsplaats Alkmaar, opdat de zaak in zoverre op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2418

Zaaknummer: 15/05945

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en Y. Buruma

Advocaten: F.G.L. van Ardenne en R.J.E. Merkus

Wetsartikelen: 98 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel dat de verdachte moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging, omdat aannemelijk is geworden dat hij buiten zijn schuld om niet kon voldoen aan zijn rechtsplicht ex artikel 61 Vreemdelingenwet 2000, is niet toereikend gemotiveerd.

Het middel richt zich tegen het door het hof uitgesproken ontslag van alle rechtsvervolging ten aanzien van feit 3.

Artikel 61 Vreemdelingenwet 2000 verplicht de vreemdeling die niet rechtmatig verblijf heeft, Nederland uit eigen beweging te verlaten. Dit betekent dat de vreemdeling die tot ongewenst vreemdeling is verklaard, de rechtsplicht heeft het land te verlaten, terwijl van die verplichting slechts is uitgezonderd de vreemdeling van wie aannemelijk is geworden dat hij buiten zijn schuld niet aan die verplichting kan voldoen (vgl. HR 20 januari 2009, ECLI:NL:HR:2009:BF8848, NJ 2009/235).

In de overweging van het hof dat de verdachte buiten zijn schuld geen gehoor kan geven aan de verplichting om Nederland te verlaten en dat de verdachte derhalve moet worden ontslagen van alle rechtsvervolging, ligt als zijn oordeel besloten dat de verdachte is uitgezonderd van de rechtsplicht als bedoeld in artikel 61 Vreemdelingenwet 2000 om Nederland te verlaten. Gelet op hetgeen onder 2.3 is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat het hof niets heeft vastgesteld omtrent hetgeen de verdachte zelf heeft ondernomen, bijvoorbeeld teneinde in het bezit te komen van reisdocumenten, is het oordeel van het hof niet toereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft het door het hof ten aanzien van feit 3 gegeven ontslag van alle rechtsvervolging en de strafoplegging en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2416

Zaaknummer: 15/03723

Rechters: A.J.A. van Dorst, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Wetsartikelen: 197 Sr

RECHTSPRAAK

De aanvraag tot herziening van Olaf H. wordt afgewezen.

De Hoge Raad heeft bij arrest van 21 november 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ0216, NJ 2006/649, het tegen het arrest van het hof ingestelde cassatieberoep verworpen.

Op 26 juni 2013 heeft mr. J.W.H. Peters een verzoek als bedoeld in artikel 461 lid 1 Sv ingediend om nader onderzoek in te stellen naar de aanwezigheid van een grond voor herziening. Aangaande dit verzoek heeft de Adviescommissie afgesloten strafzaken op de voet van artikel 462 lid 3 Sv geadviseerd tot het doen van nader onderzoek. De procureur-generaal heeft dit advies overgenomen en nader onderzoek doen verrichten. In dat kader heeft advocaat-generaal Hofstee een deskundige (gedrags)neurologie doen benoemen (prof. dr. C. Jonker) die ter zake heeft gerapporteerd, heeft hij een aantal getuigen doen horen ([getuige 10 t/m 13]) en onderzoek laten doen naar sporen van hulzen. De procureur-generaal heeft zich bij monde van de advocaat-generaal op het standpunt gesteld dat uit het nader onderzoek geen grond is gebleken voor een herzieningsaanvraag als bedoeld in artikel 460 lid 1 Sv.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling (hierna: novum).

Het gaat hier om een veroordeling van de aanvrager ter zake van een dubbele moord op het echtpaar [slachtoffer 1] en [slachtoffer 2] en poging tot doodslag op hun kleindochter [slachtoffer 3]. [slachtoffer 3] is hierbij met een vuurwapen door haar hoofd geschoten.

De herzieningsaanvraag behelst een beroep op gegevens die – naar wordt gesteld – op zichzelf of in verband met de vroeger geleverde bewijzen niet bestaanbaar schijnen in dier voege dat het ernstige vermoeden ontstaat dat, waren zij ten tijde van de behandeling van de zaak door het hof in 2003 bekend geweest, het onderzoek van de zaak ten aanzien van de feiten 1, 2 en 3

zou hebben geleid tot vrijspraak van de aanvrager.

De Hoge Raad begrijpt de aanvraag aldus dat daarin naar de kern gezien een beroep wordt gedaan op een drietal herzieningsgronden:

- (i) Er zijn ernstige twijfels gerezen over de waarheid van de verklaringen van [slachtoffer 3] (de gronden onder de nummers 1, 6 en 10).
- (ii) Er is een alternatieve dader (de gronden onder de nummers 5, 7, 8, 11 tot en met 15).
- (iii) Er zijn ernstige twijfels gerezen omtrent de betrouwbaarheid van de verklaringen van [getuige 5] en [getuige 4] (de gronden onder de nummers 2, 3 en 4).

Daarnaast bevat de aanvraag verschillende verzoeken om kennis te nemen van bescheiden of gegevensdragers (de gronden onder de nummers 9, 16 en 17).

Bij de beoordeling van de aangevoerde gronden moet worden vooropgesteld dat voor de beantwoording van de vraag of zij het onder 3.1 aangeduide ernstige vermoeden wekken de gehele bewijsvoering van het hof van belang is. Het gaat er dus om of een aangevoerde grond, gelet op de door het hof gebezigde bewijsmiddelen en de door het hof gegeven nadere bewijsoverwegingen, een dergelijk vermoeden wekt.

De Hoge Raad stelt voorts het volgende voorop.

Naar luid van artikel 460 lid 2 Sv dient de aanvraag de gronden te vermelden waarop deze berust. De aanvraag zal dus naar behoren gemotiveerd dienen te zijn. Dat vindt bevestiging in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat tot het huidige artikel 460 Sv heeft geleid (*Kamerstukken II 2008/09, 32045, 3, p. 32*).

Hieruit – gezien in samenhang met de omstandigheid dat ingevolge artikel 460 Sv de indiening van herzieningsaanvragen is voorbehouden aan rechtsgeleerde raadslieden en de procureur-generaal bij de Hoge Raad – volgt dat uitsluitend een herzieningsaanvraag welke aan deze motiveringseis voldoet, in behandeling kan worden genomen.

Een aanvraag die daaraan niet beantwoordt, is niet een aanvraag als in de wet bedoeld en moet daarom buiten behandeling blijven. Dat betekent dat ingeval een op artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv steunende aanvraag een beroep doet op een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar

Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling,

a. de aanvraag een nauwkeurige omschrijving dient te behelzen van bedoeld gegeven (hierna: het novum), en dat dus niet kan worden volstaan met een verwijzing naar bijgevoegde bescheiden waaruit zo een novum zou moeten blijken;

b. de aanvraag de redenen moet vermelden waarom het novum tot een van de genoemde beslissingen zou hebben kunnen leiden;

c. de aanvraag, indien deze ertoe strekt de bewijsvoering aan te tasten, met voldoende precisie dient uiteen te zetten:

(i) waarom welk onderdeel van de bij de aanvraag gevoegde bescheiden leidt tot ernstige twijfel aan de juistheid van een nauwkeurig aangeduid gedeelte van de bewijsvoering, en

(ii) waarom dat leidt tot het ernstige vermoeden dat het onderzoek van de zaak destijds zou hebben geleid tot een vrijspraak.

Slechts indien de aanvraag aan deze eisen voldoet, is de Hoge Raad in staat de gegrondheid ervan adequaat te beoordelen (vgl. HR 15 april 2014, ECLI:NL:HR:2014:922, *NJ* 2014/353).

De Hoge Raad vangt aan met de bespreking van de meest verstrekkende herzieningsgrond, te ontlenen aan hetgeen is aangevoerd onder de nummers 5, 7, 8, 11 tot en met 15, te weten dat niet de aanvrager maar een persoon genaamd [betrokkene 6] de dader is.

Blijkens de gedingstukken is deze stelling, die in zoverre niet nieuw is, door het hof verworpen. Uit de overwegingen van het hof valt af te leiden dat, nu in het huis geen mogelijke dader is aangetroffen, getuigen alleen de aanvrager rennend het huis hebben zien verlaten meteen nadat zij schoten hadden gehoord waarna hij met grote snelheid in een auto wegreed, een eventuele andere dader het huis dus aan de achterzijde moet hebben verlaten, doch dat die mogelijkheid op grond van technisch sporenonderzoek en de onaannemelijkheid dat de dader lang ter plaatse zou zijn blijven wachten, uitgesloten moet worden geacht.

De in de aanvraag onder de genoemde nummers vervatte verklaringen en geschriften (brieven en e-mails) bevatten weliswaar niet eerder verstrekte informatie dat de genoemde [betrokkene 6] de eigenlijke dader is, doch dat is niet te herleiden tot objectieve en toetsbare informatie waar zij hoofdzakelijk is gebaseerd op niet uit eigen waarnemingen afkomstige gegevens en op veronderstellingen. Daarbij komt dat de verklaring van [getuige 10] (onder 11) een ontkenning inhoudt van de verklaring van [getuige 12] (onder 7 en 13) omtrent verstrekte informatie over het daderschap van [betrokkene 6]. Mede gelet op de gronden waarop het hof de aanwezigheid van een andere dader uitgesloten heeft geacht, leveren de thans

gepresenteerde verklaringen en geschriften geen gegeven op dat het ernstige vermoeden wekt als onder 3.1 vermeld.

In de aanvraag zijn onder 1, 6 en 10 omstandigheden naar voren gebracht die volgens de aanvraag ernstige twijfel oproepen aan de waarheid van de verklaringen van [slachtoffer 3], wier verklaring tijdens het studioverhoor het hof als bewijsmiddel heeft gehanteerd. Daarbij gaat het om de verklaring van [slachtoffer 3] dat zij heeft gezien dat de koper van de auto (zijnde de aanvrager) op de plaats delict een pistool in zijn rechterbroekzak had en daarmee heeft geschoten, welke verklaring zij gedurende de behandeling van de zaak in hoger beroep tijdens een studioverhoor bij de politie heeft afgelegd aan de hand van, naar haar zeggen, teruggekeerde herinneringen. Ten tijde van het onderzoek ter terechtzitting in eerste aanleg was nog geen verklaring van haar beschikbaar geweest, omdat zij zich als gevolg van ernstig hoofdletsel door het schot in haar hoofd niets meer van de gebeurtenissen op 12 juli 2003 had kunnen herinneren.

Ter onderbouwing van de herzieningsgrond zijn bij de aanvraag gevoegd een op verzoek van de aanvrager opgemaakt neuropsychologisch rapport van dr. A.W.C.J. Hendriks en prof. dr. H.H.J. Kolk (onder 1), een uittaling van [slachtoffer 3] in een uitzending van *Hart van Nederland* van 28 mei 2013 (onder 6) en de hiervoor reeds genoemde pro justitia-rapportage van prof. dr. C. Jonker, (gedrags)neuroloog (onder 10).

Het rapport van Hendriks en Kolk houdt als conclusie in:

‘Op grond van wat bekend is over de gevolgen van ernstig traumatisch hersenletsel in het algemeen bij kinderen, de hersenbeschadigingen van [slachtoffer 3] binnen het kogeltraject en buiten het kogeltraject, de aanzienlijke kans op bijkomende hersenschade als gevolg van zuurstoftekort, en de invloed van bewustzijnsverlagende en spierontspannende medicatie, toegediend direct na het ontstaan van het hersenletsel, is het zeer waarschijnlijk dat [slachtoffer 3] geen herinneringen heeft aan de echte gebeurtenissen voorafgaand aan de schietpartij.’

Steun voor het oordeel dat sprake is van ‘*false memories*’ ontleent de aanvrager aan voormelde uittaling van [slachtoffer 3]:

‘Toen ik in het ziekenhuis lag kwam de recherche ook naar ons toe en hebben ze mij ook gevraagd van ehh wat is er gebeurd???, toen wist ik inderdaad ook nog niks. Maar aan het begin van de maand toen was ik veel bij mijn tante en die hebben een kapsalon en toen, daar praatte ik altijd veel met de klanten en op een gegeven moment heb ik, begon ik gewoon, kwam er in één keer van het ene op het andere moment kwam er steeds meer naar boven terug.’

Voormeld rapport van Jonker houdt als conclusie in:

‘In aanmerking genomen de omvang van het letsel in de frontaalkwabben, de waarschijnlijkheid dat er secundair schade is opgetreden aan de temporale kwabben dan wel aan de vezelverbindingen tussen frontaalkwab en temporaalkwab, het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de relatie tussen frontaalkwabletsel en retrograde amnesie, en de aanwezigheid van het frontaalsyndroom ten tijde van het audio verhoor, is het onwaarschijnlijk dat de herinneringen aan het schietincident van [slachtoffer 3], weergegeven in het studioverhoor van 21 december 2004, volledig berusten op een authentieke weergave van de gebeurtenissen.’

Eerder waren nog geen neuropsychologische en (gedrags)neurologische deskundigenrapporten overgelegd, zodat beide rapporten in zoverre een nieuw gegeven vormen. Het gaat er vervolgens om, gelijk onder 3.4.1 overwogen, of de resultaten van deze onderzoeken tegen de achtergrond van de gehele bewijsvoering van het hof het onder 3.1 aangeduide ernstige vermoeden wekken. Dit is niet het geval.

Uit de conclusies van de rapporten blijkt dat de deskundigen slechts een oordeel hebben gegeven over de door hen ingeschatte mate van waarschijnlijkheid dat de verklaring van [slachtoffer 3] – in aanmerking genomen het haar toegebrachte hersenletsel – volledig juist is. Aldus sluiten die conclusies niet uit dat delen van de verklaring van [slachtoffer 3] waarheidsgetrouw kunnen zijn. In dat verband neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof ermee bekend was dat [slachtoffer 3] als gevolg van het schietincident op 12 juli 2003 ernstig hersenletsel had opgelopen en dat zij pas in een zeer laat stadium verklaringen heeft afgelegd over wat zij zich na verloop van tijd is gaan herinneren over dit schietincident, alsmede dat in het dossier van verschillende zijden kritische opvattingen zijn opgetekend over de vraag in hoeverre aannemelijk is dat [slachtoffer 3] na verloop van tijd alsnog authentieke herinneringen zou krijgen aan het gebeurde. Desondanks heeft het hof gemotiveerd geoordeeld dat het de verklaringen van [slachtoffer 3] als geloofwaardig aanmerkt.

Daarbij komt dat ook voor zover de conclusies van de deskundigen – erop neerkomend dat zij het onwaarschijnlijk achten dat de herinneringen van [slachtoffer 3] volledig berusten op een authentieke weergave van het gebeurde – als een nieuw gegeven kunnen worden aangemerkt, daarvan niet kan worden gezegd dat het van voldoende gewicht is om de aanvraag gegrond te verklaren. Wat er zij van de waarde die het hof aan de verklaring van [slachtoffer 3] heeft toegekend, ook zonder die verklaring kan uit het beschikbare bewijsmateriaal – waaruit onder meer blijkt van de aanwezigheid van de aanvrager op de plaats van het delict en van verdachte omstandigheden waaronder hij het huis heeft verlaten – redelijkerwijs worden afgeleid dat de aanvrager zich schuldig heeft gemaakt aan de bewezenverklarde feiten, mede gelet op de

diverse gronden waarop het hof de ontkenning van de aanvrager ongeloofwaardig heeft geacht.

Een en ander leidt tot het oordeel dat de deskundigenrapporten niet een ernstig vermoeden kunnen opleveren in de zin als onder 3.1 bedoeld.

De onder 2, 3 en 4 gepresenteerde gegevens hebben betrekking op de verklaringen die de getuigen [getuige 5] en [getuige 4] hebben afgelegd. Deze houden in dat zij de dag voorafgaand aan het schietincident hebben waargenomen dat de verdachte een pistool vasthield. De nadere gegevens zouden steun bieden aan de stelling van de aanvrager dat ernstig getwijfeld moet worden aan de waarheid van de verklaringen van [getuige 5] en [getuige 4].

Ter onderbouwing van deze stelling is in de aanvraag (onder 2) verwezen naar een artikel van Fawcett e.a. uit 2013 over het *'weapon focus effect'* en (onder 3) naar beschouwingen over *'likelihoods'* en *'likelihood'*-verhoudingen, beschreven in hoofdstuk VI van het boek van prof. T. Derksen, *'Verkeerde plaats, verkeerde tijd, de zaak [aanvrager]'*. Nog daargelaten dat niet het artikel van Fawcett maar een artikel van Kramer, Buckhout en Eugenio uit 1990 is bijgevoegd, voldoet het aangevoerde niet aan de ingevolge artikel 460 lid 2 Sv geldende eis. Niet wordt met voldoende precisie uiteengezet waarom het gestelde tot herziening moet leiden (zoals onder 3.4.2 bedoeld). Hetzelfde geldt voor zover de aanvraag sub 3 voorts nog beschouwingen bevat over mogelijk bestaande rancunes bij [getuige 5] en [getuige 4] jegens de aanvrager. De in dat verband getrokken conclusie '(n)och de verklaringen, noch het gedrag van [getuige 5] en [getuige 4] geven uitsluitsel over hun gevoelens ten opzichte van verzoeker' is onvoldoende stellig en te onbepaald.

Het aangevoerde onder 4, dat betrekking heeft op een interview van prof. dr. H.F.M. Crombag met de officier van justitie waaruit zou blijken dat [getuige 5] en [getuige 4] 'risicoloos de waarheid konden spreken, maar ze konden ook risicoloos liegen', treft hetzelfde lot nu niet met voldoende precisie is uiteengezet waarom het gestelde tot herziening moet leiden.

De onder de nummers 9, 16 en 17 geformuleerde gronden ontberen een nauwkeurige omschrijving van het onder 3.1 bedoelde gegeven. Zij voldoen daarmee niet aan hetgeen hiervoor onder 3.4.2 is vooropgesteld. Er wordt immers zonder enige duiding geciteerd uit dan wel verwezen naar bijlagen.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-10-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2412

Zaaknummer: 16/02914

Rechters: W.A.M. van Schendel, B.C. de Savornin Lohman en V. van den Brink

Advocaten: J.W.H. Peters

Wetsartikelen: 457 Sv